

GABINET MARSZAŁKA SENATU

Wpłynęło dn. 15.04.08.

Lp. 2262 podpis.....

Warszawa, dnia 9.04 2008 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Maciej Nowicki

DGKKGhb 070 2/3167 /08/JM

BIURO SENATORSKIE
Bogdan Borusewicz

15.04.2008

L.dz. 27/09/2008

KANCELARIA SENATU Kancelaria Ogólna
15.04.2008
Wpl. Nr 2262

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana senatora Romana Ludwiczuka (przekazane przy piśmie z dnia 13 marca 2008 r., znak: BPS/DSK-043-242/08) wygłoszone podczas 6 posiedzenia Senatu RP w dniu 6 marca 2008 r., dotyczące wykorzystania wód termalnych w Polsce przedstawiam wyjaśnienia odnośnie poruszonych w ww. oświadczeniu zagadnień.

Zgodnie z Dyrektywą 2001/77/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych cel unijny dla Polski związany z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii to uzyskanie 7,5 % udziału energii elektrycznej, wytworzonej ze źródeł odnawialnych w krajowym zużyciu brutto energii elektrycznej do końca 2010 roku. Wytyczne dla realizacji przedstawionego celu zostały zawarte w *Polityce ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014* (dokument przyjęty przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 13 grudnia 2006 r.). Jednocześnie cel ten zawarty jest także w *Polityce energetycznej Polski do 2025 roku*.

Z uwagi na fakt, iż wody termalne występujące na obszarze Polski, ze względu na stosunkowo niskie temperatury wykorzystywane są głównie do celów grzewczych, w planach dotyczących wspomnianego celu 7,5% udziału OZE w produkcji energii elektrycznej przedsięwzięcia związane z geotermią nie stanowią podstawy dla jego osiągnięcia. Zgodnie z dokumentem pt.: „Raport określający cele w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w krajowym zużyciu energii elektrycznej w latach 2005-2014” przyjętym przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 16 sierpnia 2005 r. przewiduje się, że największy potencjał do wykorzystania będzie znajdował się w zakresie trzech rodzajów zasobów odnawialnych:

- biomasa, z której wytworzona energia elektryczna wyniesie około 4% krajowego zużycia energii elektrycznej w 2010 r.,
- wiatr, z którego produkcja energii elektrycznej wyniesie około 2,3% krajowego zużycia energii elektrycznej,
- woda, z której planuje się uzyskać ok. 1,2% krajowego zużycia energii elektrycznej w 2010 r.

Do osiągnięcia omawianych celów wprowadzone zostały rozwiązania zapisane w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, zwiększające opłacalność produkcji energii

elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz promujące podmioty wytwarzające energię elektryczną ze źródeł odnawialnych.

Przedsięwzięcia mające na celu wykorzystanie energii jaką niosą ze sobą wody termalne ze względu na wymagania dotyczące wysokozaawansowanej technologii oraz dobrego rozpoznania geologicznego są jedną z najbardziej skomplikowanych gałęzi energetycznych w Polsce. Ponadto w początkowej fazie realizacji przedsięwzięcia tego typu są bardzo kosztowne, gdyż rozpoznanie budowy geologicznej, udokumentowanie złoża wód termalnych i budowa instalacji geotermalnej wymagają znacznych nakładów finansowych.

W celu promocji wykorzystania wód termalnych przez Ministra Środowiska wprowadzone zostały zmiany w przepisach Prawa geologicznego i górnictwa mające na celu zmniejszenie obciążeń finansowych dla podmiotów zamierzających prowadzić działalność w zakresie wydobywania wód termalnych, takie jak:

- ustalenie preferencyjnej stawki 0 zł opłaty eksploatacyjnej w przypadku wydobywania wód termalnych,
- obniżenie do 5% (do 1% w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2010 r.) obliczonej wartości opłaty wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej wykorzystywanej w celu wydobywania wód termalnych.

Podmioty gospodarcze realizujące inicjatywy samorządów lokalnych poprzez wykonywanie działalności polegającej na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż wód termalnych, mogą uzyskać wsparcie swych działań, poprzez możliwość ubiegania się o dofinansowanie prac realizowanych w ramach posiadanej koncesji ze środków subfunduszu geologicznego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki zasilające ten subfundusz pochodzą głównie z opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych dokonywanych w związku z wykonywaniem działalności koncesjonowanej przez Ministra Środowiska. Największe dochody wpływające z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych generują te przedsięwzięcia, które negatywnie wpływają na środowisko, takie jak górnictwo węglowe i naftowe. Produkcja energii z tych surowców powoduje zanieczyszczenie atmosfery i emisję CO₂, natomiast środki pochodzące z ww. opłat wykorzystywane są na wspieranie m.in. poszukiwania i rozpoznawania nowych złóż wód termalnych. Ponadto istnieją środki wydzielone w operacyjnych programach rozwoju regionalnego zasilane z funduszy strukturalnych UE przeznaczone na dofinansowanie przedsięwzięć dotyczących wszystkich form pozyskania energii ze źródeł odnawialnych.

Na obszarze Polski wody termalne o odpowiednio wysokiej temperaturze, która warunkuje opłacalność inwestycji opartej na tym źródle energii występują na znacznych głębokościach, dlatego ich eksploatacja powinna być prowadzona w przypadku gdy jest to uzasadnione ekonomicznie. Na podstawie materiałów dokumentacyjnych z głębokich wierceń wykonywanych od połowy lat 60-tych ubiegłego wieku, głównie w celu poszukiwania surowców energetycznych można wydzielić regiony perspektywiczne dla ujmowania wód termalnych. Na podstawie aktualnego rozpoznania geologicznego, biorąc pod uwagę potencjał geotermalny, perspektywiczne rejony dla wykorzystania wód termalnych na obszarze Polski występują na terenie Niziny Polskiej, gdzie wody termalne występują w kompleksach następujących jednostek geologicznych:

- synklinorium mogileńsko-lódzkiego,
- synklinorium szczecińskiego,
- synklinorium pomorsko-warszawskiego,
- północnej części monokliny przedsudeckiej.

Korzystne warunki ujmowania wód termalnych występują również w Karpatach, w tym przede wszystkim w Karpatach Wewnętrznych (Niecka Podhalańska).

W celu uzyskiwania i aktualizowania informacji dotyczących występowania zarówno zwykłych wód podziemnych, jak i wód podziemnych uznanych za kopalinę w rozumieniu przepisów Prawa geologicznego i górniczego, na zamówienie Ministra Środowiska realizowane są opracowania poświęcone problematyce tych wód, które finansowane są ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Wiedza opublikowana w tych opracowaniach stanowi źródło ogólnodostępnej informacji dla organów administracji rządowej i samorządowej, ludzi nauki oraz prywatnych przedsiębiorców na temat potencjalnej możliwości wykorzystania zasobów wód podziemnych, w tym także wód termalnych. Na uwagę zasługuje „Atlas Zasobów Geotermalnych na Nizinie Polskiej” wykonany przez liczny zespół polskich specjalistów pod redakcją prof. dr hab. inż. Wojciecha Góreckiego z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Publikacja ta, szczegółowo omawiająca warunki występowania wód termalnych w utworach formacji paleozoicznej i mezozoicznej na obszarze Niziny Polskiej została bezpłatnie przekazana organom administracji samorządowej i rządowej, uczelniom, instytutom oraz przedsiębiorstwom geologicznym. W planach Ministra Środowiska przewidziane są dalsze zamówienia opracowań związanych z tematyką występowania wód termalnych w pozostałych częściach kraju.

Minister Środowiska jest odpowiedzialny za racjonalną gospodarkę złożami kopalin, w tym złożami wód termalnych, co ma na celu ochronę naturalnych zasobów środowiska i racjonalne wykorzystanie dostępnych złóż kopalin. W związku z postępem nauk geologicznych kolejne regiony poza Niziną Polską będą przedmiotem weryfikacji pod względem perspektywiczności dla inwestycji geotermalnych.

Informacje uzyskane w wyniku realizacji ww. opracowań umożliwią Ministrowi Środowiska prowadzenie racjonalnej gospodarki złożami wód termalnych i określenie perspektywicznych możliwości wykorzystania zasobów wód termalnych występujących w określonej jednostce geologicznej na danym obszarze. Jednakże dopiero wykonanie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych przez przedsiębiorców na podstawie koncesji udzielonej przez Ministra Środowiska pozwala dokładnie oszacować i udokumentować zasoby wód termalnych rozpoznawanego złoża oraz uzyskać informacje dotyczące opłacalności prowadzenia działalności wydobywczej i produkcji energii z wód termalnych.

2 POWIĄZANIE
Z up. MINISTRA
PODSEKRETAŃZ STANU
GŁÓWNY GEOLOG KRAJU
dr Henryk Jacek Jezierski

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM